

CURRICULUM VITAE PROFESORA PERSIKOVA

Profesor Persikov, ktorý prednášal zoológiu na IV. moskovskej štátnej univerzite a zároveň bol riaditeľom zoologického ústavu, vstúpil dňa 16. apríla roku 1928 vo večerných hodinách do svojej pracovne v ústave na Gercenovej ulici. Zapálil mliečnu guľu pod plafónom a poobzeral sa.

Za počiatok príšernej katastrofy treba pokladať práve onen nešťastný večer, takisto ako prapríčinu celej katastrofy treba hľadať práve v profesorovi Vladimírovi Ipatičovi Persikovovi.

Završil päťdesiatosem rokov. Mal pozoruhodne pretiahnutú plešivú lebku s chumáčmi žltých vlasov nad ušami, hladko vyholenú tvár a vysunutú spodnú peru. To mu dodávalo výraz akejsi náladovosti. Bol vysoký a trochu prihrbený, mal nevelké ligotavé oči a na červenom nose malé staromódne okuliare v striebornom ráme. Hovoril tenkým piskľavým hlasom a okrem iných čudáciety pri svojich dôrazných a suverénnych výroch prižmuroval oči a krčil zdvihnutý ukazovák pravej ruky. A keďže hovoril vždy suverénne, lebo vo svojom odbore mal fenomenálnu erudíciu, veľmi často šibrinkoval spoločníkovi popred nos tým skrčeným ukazovákom. Čo sa netýkalo jeho odboru, čiže zoológie, embryológie, anatómie, botaniky a zemepisu, o tom profesor Persikov takmer nehovoril.

Noviny nečítal, do divadla nechodieval a žena mu v deväťstotrinástom ušla s tenoristom Ziminovej opery; ostal mu po nej lístok s týmito slovami:

*Tvoje žaby vzbudzujú vo mne
neprekonateľný odpor, až sa trasiem.
Celý život budem pre ne nešťastná.*

Profesor sa druhý raz neoženil a nemal deti. Bol veľmi prchký, ale rýchlo sa upokojil, mal rád čaj s morušovou zavaráninou a býval na Prečistenke v päťizbovom byte, pravda, jednu izbu obývala gazdiná Mária Stepanovna, zošúverená starenka, ktorá ho opatrovala ako malé decko.

V deväťstodevätástom profesorovi zabrali tri izby. Vtedy vyhlásil pred Máriou Stepanovnou:

„To je škandál, ak ma budú takto šikanovať, odídem do cudziny, Mária Stepanovna.“

Je nepochybné, že keby profesor svoj zámer uskutočnil, každá katedra zoológie na ktorejkoľvek svetovej univerzite ho prijme s otvorenou náručou, lebo bol špičkový vedec, a v oblasti, ktorá nejako súvisela s obojživelníkmi či plazmi, sa mu s výnimkou profesora Williama Wackela v Cambridgei a Giacomu Bartholomea Beccariho v Ríme nik nevyrovnal. Profesor prednášal okrem ruštiny v štyroch jazykoch, a francúzštinu i nemčinu ovládal ako svoju materinskú reč. Zámer odcestovať do cudziny neuskutočnil a dvadsiaty rok bol ešte horší ako devätnásty. Jedna za druhou sa valili všelijaké udalosti. Veľkú Nikitskú ulicu premenovali na Gercenovu. Potom sa hodiny, osadené na rôznom dome medzi Gercenovou a Mochovou, zastavili o štvrt na dvanásť a napokon v teráriu zoologického ústavu zdochlo najprv osem nádherných exemplárov rosníček, potom pätnásť obyčajných ropúch a naostatok jedinečný exemplár ropuchy surinamskej – nevydržali prevratné zmeny onoho pamätného roku.

Vzápätí za ropuchami, ktoré uvoľnili prvé oddelenie obojživelníkov, právom nazývaných čeladou bezchvostých, presťahoval sa do lepšieho sveta aj dlhoročný zriadenec starý Vlas, ktorý do čelade obojživelníkov nepatril. Mimochodom, príčina jeho smrti bola rovnaká ako u úbohých obojživelníkov a Persikov ju hneď určil:

„Podvýživa!“

Mal svätú pravdu – Vlas potreboval múčnu stravu, žaby zas múčne červy, no keďže zmizlo prvé, zmizlo aj druhé. Persikov sa pokúsil previesť zvyšných dvadsať exemplárov rosníček na švábiu stravu, ale aj šváby sa kdesi stratili, čím prejavili negatívny vzťah k vojnovému komunizmu. A tak aj posledné exempláre rosníček skončili v žumpe na dvore ústavu.

Nedá sa opísať, ako zapôsobili na Persikova všetky tie straty, a najmä úhyn surinamskej ropuchy. Bohvie, prečo zvalil všetku vinu na vtedajšieho ľudového komisára osvety.

Stál v ušianke a galošiach na chodbe ústavu, kde bolo čoraz chladnejšie, a hovoril svojmu asistentovi Ivanovovi, elegantnému džentlmenovi s plavou kozou briadkou: